

Redacția

Administrația

Cluj Reg. Maria 14
TELEFON 124

Anunțurile se primesc după tarif.

Librăria Anca
Cluj, Piața Unirii 32.

CLUJUL

ROMANESC

Abonament:

Pe un an Lei 160—
Pe 1/2 an „ 80—
Pe 1/4 an „ 40—Pentru Străinătate:
Pe un an Lei 320—
Pe 1/2 an „ 160—
Pe 1/4 an „ 80—Pentru America
Pe un an 2 dolariManuscrisele
nu se inapoiază.

Director-Proprietar: Alexandru Anca.

ZIAR INDEPENDENT

Un exemplar 3 Lei.

Semnificația politică a alegerilor pentru camerele agricole.

Alegerile pentru camerele agricole, după lupta îndejuns de cunoscută, au luat sfârșit. Rezultatele ce le deținem până la apariția ziarului nostru, sunt următoarele: exceptând Maramureșul, — dela care nu avem datele necesare —, din 75 județe opoziție-unită a cucerit 41, liberalii 28 iar averescanii 6.

Aceste rezultate au un adânc tălc politic:

Înainte de alegerile pentru camerele agricole, s'a ventilat ideea, formării unui guvern Averescu, în cazul abdicării liberalilor dela cârma țării. Acei ce profesau această părere își sprijineau convingerea, pe prezumția *relativei țării*, a unei formațiuni de guvernământ sub prezidenția marelui general.

Însă, un ochiu politic clarvăzător, putea să întrezărească cel puțin șubrezenia unei astfel de prezumțiuni. Căci partidul poporului nu are nici coeziunea intrinsecă, nici aderența marilor mase populare. Și un partid politic, care nu are aceste două calități primordiale, nu poate avea nici pretenția de a lua în mână frânele guvernării, în grelele împrejurări de astăzi.

Pe alegerile agricole se pona mult. Căci dela ele s'a așteptat indiciul privitor la guvernul ce va lua conducerea. Și sorții s'au aruncat: *pentru opoziția-unită*.

Opoziția-unită a repurtat cel mai formidabil succes. Și acest succes spune: *că după abdicarea liberalilor, guvernul indicat, este acel isvorât din lagărul opoziției-unite*.

Alegerile pentru camerele agricole spun: *că țara vrea un guvern nou*. Un guvern tare și democratic, care s'o scoată din impasul actual. Cu atât mai mult că țara se zbate într'o grea stare economică.

Totuși, pentru ca viitorul guvern — pe care numai opoziția unită îl poate da — să fie un guvern tare, trebuie ca opoziția-unită să ajungă la realizarea unui *partid unic*, care să aibă tăria de a contrabalansa tăria partidului liberal.

Se apropie toamna....

Și toamna se numără bobocii.

Ori, cum dorim ca toamna să aducă tărie și în rândurile guvernărilor — așteptăm !...

Și încă cu multă resemnare.

M. D.

In fața congresului „Astrei“

In fața congresului „Astrei“ gândurile ne poartă spre trecut. Și ca într'un caleidoscop, vedem toată truda bătăliei culturale, pe care a dat-o această formație de învățătură pentru salvarea ființei noastre naționale în Ardeal.

In Ardeal — este știut — că înainte au existat națiuni privilegiate. Românii erau poporație fără privilegiu. Însă aveau un privilegiu constant și robust: *trăinicia păturei noastre rurale*.

Conducătorii românismului de peste Carpați, intelectualii, conștienți de superioritatea noastră etnică, au înțeles să cultive marile mase populare. Și au creiat „Astra“. „Astra“ a izvorât din din necesitatea de a ne menține caracterele noastre latine, prin cultură. „Astra“ a dat marea luptă cu Maghiarii: *lupta de deșteptare a poporației române din Ardeal pentru a*

opune această conștiință de sine, va-lui de maghiarizare.

Când armatele vechiului regat au trecut munții, au găsit aici meleagurile Ardealului o *conștiință națională vie*, pregătită și fortificată în mare parte de activitatea „Astrei“.

Odată cu înfăptuirea Unirii, „Astra“ și-a sfârșit rolul istoric de menținătoare a conștiinței naționale în Ardeal.

După unire, „Astrei“ îi revine marea chemare, de a lumina *pe deplin*, pătura noastră rurală. Ea are nobila chemare de a trezi la viață cărturărească, păturile largi ale poporației noastre rurale.

„Astra“ merge pe cărările unui idealism cald.

De aceea, cu ocazia congresului dela Reghin, gândurile ne ducă către toți cei ce muncesc activ, sub oblăduirea acestei societăți de cultură.

Adunarea „Asociației” la Reghin

Astăzi mâine și poimăine va avea loc la Reghin adunarea generală a „Asociației pentru literatura română și cultura poporului român. Această adunare constituie un mare eveniment fiind o adevărată sărbătoare pentru întreg Ardealul.

Cu prilejul acestei adunări se va comemora și amintirea marelui dispărit: Ladislau Pop, fost președinte al „Asociației“ în vremuri de grele pentru existența însăși a acestui for de cultură.

Cu prilejul acestei adunări se vor modifica și statutele și se vor lua măsuri de reorganizarea marelui așezământ de cultură.

Pentru participanți s'a acordat reducere de 75% pe cfr.

Programul serbărilor e următorul:

Sâmbătă în 29 August 1925:

Orele 8 dim. liturgie în cele 2 biserici românești. Orele 10 dim. Paras-tas la cavoul Baronului Vasile Ladislau Popp de lângă biserica gr. cat. rom. Orele 11 dim Ședința I-a a „Asociației“ în sala cea mare a hotelului orașenesc. Orele 13 jum. Banchet în grădina de iarnă a hotelului orașenesc (Bilete la farmacia Mera). Orele 17 Conferințe în pavilionul din parcul „Regina Maria“. Orele 21 Teatru dat de membrii Teatrului Național din Cluj de sub conducerea dlui Zaharie Bărsan. Program special seara la cassă. (Bilete la farmacia Victor Mera și seara la cassă).

Duminică în 30 August 1925:

Orele 8 dim. liturgie în ambele biserici românești. Orele 10 dim. Ședința a II-a a „Asociației“ în pavilionul din parcul „Regina Maria“. Orele 15. Conducet etnografic. (După un program special cu concursul muzicii militare a

Regt. 82 Inf.) Tribuna oaspeților în fața judecătoriei de ocol.

Orele 17 Ședința festivă a secțiilor științifice-literare în pavilionul din parcul „Regina Maria“.

Orele 21 Bal în sala cea mare a hotelului orașenesc. (Bilete la farmacia Mera și seara la cassă).

Luni în 31 August 1925:

În caz de timp favorul excursiune la locul de vânătoare a M. Sale Regelui în Munții Gorghiului. Plecarea dim. la orele 8 cu trenul industrial din gara Reghin. (Participanții se vor anunța dlui Victor Mera, farmacist, până în 30 August 1925 orele 12.

Comitetele serbărilor „Asociației“ Reghin.

Consiliul de miniștri

Alaltăeri a avut loc un consiliu de miniștri la București. Dl Mărzescu a prezentat lista numirilor ce trebuiesc făcute în consiliul superior legislativ. A făcut apoi o expunere amănunțită a legilor pentru reorganizarea Casației și Curților cu juri. Consiliul a hotărât ca aceste legi să se depună în Parlament la toamnă. S'au luat diverse dispoziții în legătură cu reforma administrativă. Dl Chirculescu a făcut apoi o expunere despre codul cooperației și codul asigurărilor sociale. S'a dat delegație dlui Duca pentru a pleca la 3 Sept. la Geneva.

Manevrele Sovietelor

Din Moscova se anunță, că în luna Septembrie se vor ține marile manevre ale armatei sovietice. La aceste manevre vor lua parte și delegați din străinătate ai organizațiilor Internaționalei a III-a.

* Femei! „Cartea Moașelor“ cu 140 fotografii feminine Lei 120 la librăria Anca.

Recolta fructelor

Prețurile legale și cele exagerate. — Afaceri scandaloase. —

Anul acesta recolta a promis a fi foarte roditoare. Ploile însă au stricat în foarte multe regiuni și astfel s'a compromis recolta, în unele locuri aproape total.

Secerișul în genere cu toate acestea a fost satisfăcător, iar recolta fructiferă a fost abundentă, în special în regiunea noastră.

Cei ce se îndeletnicesc cu creșterea pomilor au înregistrat o recoltă, cum n'a mai fost de câțiva ani. Pomii sunt supraîncărcați.

Prețurile fructelor cu toate acestea sunt exagerat de scumpe. De pildă prunele bistrițene ab loco costă 4—6 lei kgr., pe când pe piață costă chiar și câte 12 lei, piersecile (caisele) costă pe piață 20—24 lei kgr. și chiar mai mult. Despre mere și pere nici nu putem vorbi, pentru că prețurile acestora sunt foarte variate, după... soi.

Din noua recoltă care a fost în deajuns de productivă nu am înregistrat decât eitinierea pâineii, deoarece prețurile cerealelor au scăzut destul de simțitor.

Iată tot binele cu care ne-am ales depe urma recoltei abundente ce am avut anul acesta.

Esperanto la târgul din Frankfurt

— Esperanto la târgul de toamnă din Frankfurt. Târgul de toamnă din Frankfurt, care se va ține în zilele de 2—7 Oct. a. c., a răspândit o broșură ilustrată de 24 pagini, scrisă în limba esperanto, în care arată în ilustrațiuni istoricul târgurilor din Frankfurt, începând cu diploma primului târg din anul 1240; ne prezintă însemnătatea acestor târguri și supremația industrială și comercială câștigată în lungul timp. Comitetul aranjator asigură tot privilegiul și favorul, atât exponenților cât și publicului cumpărător; susține birou esperantist permanent, pentru corespondența externă. Nimic nu demonstrează mai bine răspândirea limbii esperanto, că imprimarea și trimiterea gratuită în toate părțile lumii a unei atât de bogate broșuri, este rentabilă. Cine se îndoiește de acesta, să scrie la „Messant“, Frankruft A. M. Esperanto-Faco.

— Ce meserie vor învăța nepoții fostului kaizer. O scriitoare de gazete a întrebat pe fostul kronprinț (moștenitor de tron) al Germaniei, că ce va face din cei trei băieți ai săi. Fostul kronprinț i-a răspuns: Prințul Wilhelm se va face agricultor (cultivător de pământ, econom) cu toate că foarte ar dori să se facă soldat. Prințul Ludovic Ferdinand va fi comerciant și-l voi trimitte la Hamburg și-n America, unde poate să se deprindă ușor cu această îndeletnicire. Pe al t eilea fecior îl voi face pădurar, pentru că pădurile sunt una dintre marile bogății ale Germaniei.

In străinătate un exemplar 4 Lei.

Informațiuni

— *M. Sa Regele Ferdinand sosește în țară în ziua de 2 Septembrie și rămâne un timp la Sinaia.*

— **Congresul inginerilor.** Anul acesta congresul Uniunii generale a inginerilor va avea loc în Chișinău dela 17—20 Septembrie. Se știe că în capitala Basrabiei e deschis și un târg de mostre, și se vor ținea și alte congrese. Multă lume va avea ocazia să vadă astfel și Chișinăul și expoziția, dată fiind și reducerea de 75% pe Cfr.

— **Examenale de limba română** ale profesorilor minoritari se vor ținea la Cluj, pentru tot Ardealul.

— **Sonda petroliferă** din Moreni, care arde de vre-o trei săptămâni, nu a putut fi încă stânsă.

— **Scoaterea bancnotelor rupte din circulație.** Ministerul de finanțe a dat poruncă direcțiilor financiare din țară, ca monedele rupte să nu se mai pună în circulație, ci să fie schimbate la Banca Națională.

— **Se înmulțesc județele în Banat.** În Banat, din cele două județe Timiș-Torontal și Caraș-Severin se vor înființa patru județe și anume: Severinul cu capitala Caransebeș, Lugojul cu reședința Lugoj, Caraș cu Oravița și Timiș cu capitala Timișoara.

— **În Cehoslovacia se va fabrica mult zahăr.** Din cauza belșugului de sfeclă din Cehoslovacia, fabricile de zahăr vor fabrica cu un milion și-un sfert chintale de zahăr mai mult ca în anul trecut. Din ceace se va fabrica, 11 milioane chintale se vor putea exporta. Deci criza de zahăr se poate socoti ca învinsă.

— **Constantinopolul ca loc de întâlnire.** Ministrul de război al Greciei a cerut guvernului turcesc, ca să se învoiască ca Constantinopolul să fie loc de întâlnire al tuturor politicianilor din Balcani, când au ceva de discutat. Nu se cunoaște încă răspunsul Turcilor.

* **Imprimate Advocatiale la librăria Anca.**

— **Impușcarea lui Lederer.** În săptămâna trecută a fost executat, prin împușcare, locotenentul Lederer din Budapesta, care împreună cu soția sa au ucis și jefuit pe măcelarul Kudelka. El a fost judecat la moarte prin ștreang, dar la cererea ofițerimii maghiare i s'a schimbat pedeapsa la moarte prin împușcare. Soția lui însă va fi spânzurată.

Către Domnii

Judecători, Advocați și studenți în drept

La Librăria A. ANCA Cluj se află de vânzare următoarele cărți juridice:

Procedura Civilă de dr. T. Moșil
Legea I. din 1911 cu toate modificările și întregirile ce i-s'au adus prin Legi, decrete și ordonanțe și Legea din vechiul regat. Lei 250.—

Compendiu de drept Civil de Dr. Anca 135.—

Compendiu de Carte funduară de Dr. Anca 60.—

Procedura de concordat forțat de Dr. Anca 80.—

Legea falimentului de Dr. Anca 80.—

Legea de execuție de Dr. Bartha 75.—

Vademecum rom. mag. de Dr. Köves 60.—

Criza Valutară de Dr. Șerban 35.—

Journal de termene Advocatiale 100.—

— **Parastas pentru Pictorul Aman.** La București s'a oficiat un parastas întru pomenirea marelui pictor Teodor Aman, care a fost întemeietorul și susținătorul primei școli de Belle-Arte din România. Toți artiștii plastici și toți administratorii maestrului au luat parte la pioasa slujbă. După parastas s'a făcut un pelerinaj la mormântul maestrului în cimitirul Belu, iar după masă a avut loc o conferință în Muzeul Aman asupra vieții și operei pictorului.

— **Pelerinajul la Ierusalim** organizat de conzistoriul din Sibiu va avea loc la toamnă. Acest pelerinaj la locurile sfinte este foarte costisitor, deaceia ne asociem la propunerea din „Solia Dreptății“ a studentului Pavela S. Nicolae, ca pe cheltueala statului să se trimită în cetatea sfântă și câțiva studenți teologi.

Locuință confortabilă:

3 odăi, culină, baie, verandă și dependente la etaj I în centru Sibiu ași schimba cu una covârșitoare în Cluj

aproape de centru. Eventual contra filodormă.

A se adresa la Librăria ANCA.

— **Cum se vând cerealele:** orzul la Braila și galați s'a vândut cu 60000 lei vagonul, grâul cu 81000 lei vagonul; iar porumbul cu 60000 lei vag.

— **La școala normală de băieți din Cluj** sunt vacante următoarele locuri: în cl. I. 28 burse, 12 semiburse; în clasa V. 8 semiburse. Inscriserile se fac până la 1 Sept; iar examenele de admitere se vor ține în ziua de 15 Sept. a. c.

— **La Zagreb în capitala Croației** au avut loc mari serbări cu prilejul împlinirii a 1000 ani dela cea dintâi alcătuire a statului Sârbo-Croat. La aceste serbări a participat și regele Jugo-Slaviei.

— **Telefonie fără fir pe trenuri.** Zilele trecute s'a încercat pentru întâia oară, pe linia Hamburg—Berlin telefonia fără fir pe trenuri. Oricine poate telefona, mergând trenul, și se poate înțelege cu ai săi. În curând se va introduce această telefonie pe toate căile ferate germane.

— **La școala inferioară de poezie culturală,** din Băicoiul-Mare jud. Maramureș sunt vacante 15 locuri burșieri. Condițiunile admisibilității candidatului să fie absolvent a 4 cl. primare sau a unei școli elementare de horticultură, agricultură sau cultură, și vârsta de cel puțin 14 ani. Inscriserile se primesc până în Septembrie.

Grăbiți la Restaurantul

Esperanto

Abonament lunar 990.

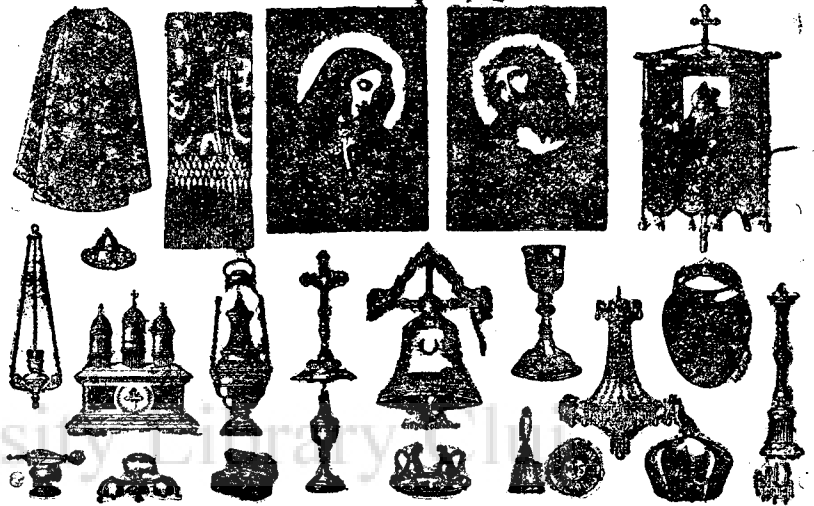
Cupoane de mâncare. Grăd de va

In atenția femeilor!

În editura Al. Anca din Cluj apărut o broșură foarte bine îngrijită cu modele de țesături românești darită dnei Maior Chodora, profesoară. Această broșură costă 65 Lei plus lei porto.

Cea mai mare firmă românească din Ardeal Alexandru Anca, Cluj

Fabrică de clopote. Mare depozit de Ornate, icoane și cărți bisericesti. Fondat 1906. Mare Librărie și Tipografie. Fondat 1906.

Nou! O nouă Carte de Rugăciuni. Nou

Cu onoare Vă anunțăm, că a apărut în ediția mea, și se află de vânzare cea mai nouă și împrejurărilor actuale cea mai potrivită carte de rugăciuni, învățături creștinești și cântări, intitulată:

„CĂRAREA FERICIRII“

întocmită din cărțile rituale a Bisericii din orient și alte cărți de pietate de George Mânzat preot în Dej, cu aprobarea Preasfințitului Domn Dr. Iuliu Hossu episcop și a Ven. Ordinariat de Gherla sub Nr. 581—1925.

Această carte de un conținut bogat e întocmită astfel, încât să poată servi spre îndestularea lipselor sufletești a credincioșilor de toată categoria.

E cea mai potrivită carte pentru elevii din școlile medii, normale, primare, școale de adulți și de meserii, pentru cantori, militari, poporul de rând dela sate și orașe de ambele confesiuni.

Intelctualii nostri iubitori de biserică, vor afla în urmă într'ansa, cartea cea mai acomodată pentru trebuințele lor sufletești, iar damele pe lângă aceea ce nobilitează și înfrumusețează sufletul unei femei, — vor putea avea cartea cea mai elegant executată dintre cărțile de rugăciuni românești apărute până acum.

Conține capitolele următoare:

Despre rugăciuni. (Învățături). Rugăciuni de dimineață. Rugăciuni la Mănecat. Despre S. Liturghie. (Învățături). Rugăciuni la s. Liturghie. Urmarea s. Liturghii. Rugăciuni la Însărat (vecerne). Rugăciuni de seară. Despre Taina Pocăinții. (Învățături). Rugăciuni înainte și după Mărturisire. Cei șapte ps. penitențiali. Despre s. Taină a Cuminecăturii. Învățături despre s. Taină a Cuminecăturii. Meditație despre s. Cuminecătură.	Rugăciuni înainte și după s. Cuminecătură. Rugăciuni ocazionale. Cinstitul Paraclis a Pr. V. Maria. Canon de mângâiere către Domnul Nostru Isus Hristos. Troparele și condacele Învierii. Troparele și condacele sărbătorilor. Pricese. Troparele morților. Colinzi și cântece de stea. Viersuri la morți. (Viersul lui Lazar... Cu lacrimi și fiori. Cântare de smerenie către Domnul Nostru Isus Hristos.

Se pregătesc în următoarele ediții (legături):

Legată în hârtie tare carton bucata	85.—
Legată în pânză fină cu cruce aurită bucata	140.—
Legată în Piele Lux și tipărită pe hârtie velină buc.	280.—

În interesul propriu rog să faceți comanda de pe acum deoarece s'a pregătit în număr limitat.

La comenzi până la 10 exempl. primiți 5% rabat reducere.

Cu stimă Alexandru Anca

Preț Curent pentru Ornamente bisericesti:

Odăjdii (Vesminte preoțești) constă-tătoare din:
1 Felon, 1 Epitrafir, 2 Aere, 2 Mănecuțe, 1 Brâu, 1 Acoperitor de sf. potir, în diferite motive și colori din damast de mătase în calitate deosebite cu prețul de 8000—25000 Lei.
Prapori:
în diferite culori 90 cm. lat 120 cm. lung cu două chipuri sfinte pe două părți văpsite pe pânză chipul după dorință are 3—4 tăieturi cu posomant auriu sau argintiu prețul unui prapor dela 3000—6000 Lei fără rudă.
Mustre de stoffe pentru odăjdii sau prapori se trimit numai contra 200 Lei anticipativ.
La restituirea mustrelor să predau banii.

ALEXANDRU ANCA

Institut de arte grafice, librărie, mare depozit de hârtie, papetărie, recvizite de scris și articlii de lux.

Piața Unirii 32.

CLUJ

Telefon 124.

Tipografia este provăzută cu cele mai frumoase

și mai moderne caractere de litere. Aranjat cu putere electrică execută prompt și repede tot felul de lucrări precum: lucrări pentru bănci, Libele de depunere, Bilanțe, Compturi, Adrese, Circulare, Scrisori, Firme, Diplome, Bilete de vizită, Invitări, la pretreceri, Anunțuri de logodnă și cununie, Tipărituri advocatiale precum Foi periodice, Opuri, Broșuri, Placate și Necrologe.

Librăria are un bogat asortiment în recvizite

de birou, cărți școlare, hârtie, registre. Mare depozit de recvizite și Ornate bisericesti precum și icoane sfinte în diferite mărimi.